

OBSAH

KAPITOLA CXLVI	Jak se Cortés s celým naším vojskem vrátil do Texcoka z výpravy, při níž jsme obešli obce u jezera, a jak se některé osoby z družiny Narváezovy smluvily, že Cortése a nás všechny, kteří se postavíme na jeho obranu, zavraždí; jak toto spiknutí zosnoval bývalý sluha Diega Velázqueze, guvernéra na Kubě, a jak tohoto vojáka dal Cortés po soudu oběsit; jak byli ocejchováni otroci, <i>byl uveden do pohotovosti celý tábor i obce našich přátel, provedla se přehlídka a vydaly rozkazy a co se ještě stalo</i>	7
KAPITOLA CXLVII	Jak Cortés nařídil všem sprátelemým obcím v blízkém okolí Texcoka, aby nadělaly zásobu šípů a měděných hrotů, a co bylo v našem táboře nařízeno dále	9
KAPITOLA CXLVIII	Jak se na hlavním náměstí města Texcoka provedla přehlídka, kolik se napočítalo jezdců, střelců s kušemi a puškami i ostatních pěšáků, jaké byly vyhlášeny příkazy a co se udělalo ještě	11
KAPITOLA CXLIX	Jak Cortés sháněl veslaře, které potřeboval pro brigantiny, jak jim určil kapitány, kteří měli jít s nimi, a co se ještě udělalo	12
KAPITOLA CL	Jak Cortés nařídil, aby po pevné zemi vyrazily tři voje složené z jezdců a střelců s kušemi i puškami a aby oblehly velké město Mexiko; které kapitány vojáků jmenoval, které jezdce a střelce s kušemi i puškami jim přidělil a v kterých místech a městech jsme měli rozbít tábory	15
KAPITOLA CLI	Jak Cortés nařídil, aby se dvanáct brigantin rozdělilo a aby z třinácté, nejmenší brigantiny, zvané Buscarruido (Sudička), lidé odešli, a co se stalo ještě	23
KAPITOLA CLII	O bitvách a srážkách, které jsme zažili, jak byl Cortés ve svém táboře poražen, jak Mexičané zajali a obětovali šedesát šest jeho vojáků a o mnoha	

- věcech, které se udály v našem táboře v Tacubě . . . 37
- KAPITOLA CLIII Jakým způsobem jsme bojovali, jak nás Mexičané často napadali, jaké rozhovory jsme přitom vedli, jak naši přátelé odešli do svých obcí a o mnoha jiných věcech, které se udály . . . 48
- KAPITOLA CLIV Jak Cortés poslal tři mexické pohlaváry, kteří byli zajati v minulých bitvách, požádat Cuahtémoka, aby s námi uzavřel mír, co Cuahtémoc odpověděl a co se stalo dále . . . 55
- KAPITOLA CLV Jak Cuahtémoc sjednal s provinciemi Matlatzinco, Tulapa a Malinalco i jinými obcemi, že mu přijdou na pomoc a udeří na náš tábor v Tacubě a na tábor Cortésův, a zatímco s námi budou bojovat, že vyrazí celé vojsko z Mexika a napadne nás z opačné strany, a jak to dopadlo . . . 58
- KAPITOLA CLVI Jak Gonzalo de Sandoval vplul s dvanácti brigantinami do městské čtvrti, v níž se zdržoval Cuahtémoc, a zajal ho a co se stalo dále . . . 65
- KAPITOLA CLVII Co Cortés poručil udělat a co nařídil, když jsme dobyli velkého města Mexika a zajali Cuahtémoka i jeho kapitány . . . 75
- KAPITOLA CLVIII Jak Cortésovi přišel dopis se zprávou, že do přístavu Villa Riky přibyl s dvěma loděmi jakýsi Cristóbal de Tapia a přináší pokyny Jeho Veličenstva, podle nichž má spravovat Nové Španělsko, jaké rozhodnutí v té věci padlo a co se učinilo . . . 82
- KAPITOLA CLIX Jak se Cortés a královští úředníci dohodli, že pošlou Jeho Veličenstvu všechno zlato, které mu náleželo jako královská pětina z kořisti získané v Mexiku, jak byla poslána zvláště pokladnice se zlatem a šperky, která patřivala Montezumovi a Cuahtémokovi, a jak to dopadlo . . . 92
- KAPITOLA CLX Jak Gonzalo de Sandoval přišel se svým vojskem do obce, která se jmenuje Tuxtepec, což je něco jiného než Tututepec, co tam dělal, jak potom přešel do Coatzacoalcosu a co všechno se mu ještě stalo . . . 98
- KAPITOLA CLXI Jak Pedro de Alvarado odešel do Tututepeku osídlit jeden městys a co se mu při získávání té provincie a osídlování toho městyse stalo . . . 107
- KAPITOLA CLXII Jak Francisco de Garay připlul s velkým loďstvem do Pánuka, jak to dopadlo a o mnoha

- věcech, které se tehdy udály 110
- KAPITOLA CLXIII Jak licenciát Alonso de Zuazo
plul na karavele do Nového Španělska a narazil na
ostrůvky zvané Zmijí a co se mu stalo dále 125
- KAPITOLA CLXIV Jak Cortés poslal Pedra de Alva-
rado do provincie Guatemala, aby založil město a s oby-
vateli sjednal mír, a jak to dopadlo 127
- KAPITOLA CLXV Jak Cortés vyslal loďstvo, aby se
zmocnilo a dobylo provincie Higueras čili Honduras,
a jako kapitána s ním poslal Cristóbal de Olid. A dále
povím, co se tam stalo 134
- KAPITOLA CLXVI Jak jsme my, kteří jsme zůstali
v Coatzacoalcosu, stále chodili ovládnout provincie, které
se proti nám bouřily, jak Cortés přikázal kapitánu
Luisi Marínovi, aby šel získat provincii Chiapas a za-
vést v ní pořádek, jak mně přikázal, abych šel s ním, a
co se na té výpravě stalo 137
- KAPITOLA CLXVII Jak naši mluvčí za pobytu v Kastí-
lii obvinili biskupa v Burgosu a co se stalo dále . . . 154
- KAPITOLA CLXVIII Jak se k Jeho Veličenstvu dosta-
vili Pánfilo de Narváez, Cristóbal de Tapia, kormidelník
Gonzalo de Umbría a další voják, který se jmenoval
Cárdenas, a jak s přispěním biskupa v Burgosu, i když
už nebyl pověřen rozhodovat o věcech týkajících se
Indií, neboť ho toho úkolu už zbavili a bydlel v Toru,
všichni jmenovaní před Jeho Veličenstvem vyslovili hoř-
ké stížnosti na Cortése a jak to dopadlo 158
- KAPITOLA CLXIX Oč Cortés usiloval, když mu při-
padlo guvernéřství v Novém Španělsku, jak a kterak
přiděloval indiánské vesnice, co se stalo ještě a jakou
rozpravu o tom vedly učené osoby 170
- KAPITOLA CLXX Jak kapitán Hernán Cortés poslal
Jeho Veličenstvu do Kastilie osmdesát tisíc peso zlata
i stříbra a dělo, což byla houfnice celá skvěle vyzdobená
mnoha postavami, odlitá převážně z nepříliš kvalitního
zlata z Michoacánu, pokrytého stříbrem, a nazvaná
Fénix, a jak svému otci Martínu Cortésovi poslal přes
pět tisíc peso zlata; dále povím, jak to dopadlo . . 180
- KAPITOLA CLXXI Jak do přístavu ve Veracruzu při-
plulo dvanáct fráterů františkánů, vedoucích svatý život,
a jako jejich vikář a kvardián přišel fray Martín de
Valencia, původem z města Valencie de Don Juan

- v kraji Campos, mnich tak dobrý, že o něm pověst pravila, že dělá zázraky; a jak si při jejich příchodu počí-
nal Cortés 183
- KAPITOLA CLXXII Jak Cortés poslal Jeho Veličen-
stvu třicet tisíc peso zlata a napsal mu, že pečuje o obrá-
cení domorodců na víru a o novou výstavbu Mexika,
že poslal kapitána jménem Cristóbal de Olid s dobrým
loďstvem, aby opanoval provincii Honduras, ale že se
Olid s loďstvem vzbouřil; a podal zprávu o dalších vě-
cech, které se v Mexiku udály; jak touž lodí, na níž šel
dopis od Cortése, poslal účetní, který se jmenoval
Rodrigo de Albornoz, jiný, velice tajný dopis a mluvil
v něm o Cortésovi a nás všech, kteří jsme byli s ním,
velice špatně; a co Jeho Veličenstvo v té věci zařidi-
lo 185
- KAPITOLA CLXXIII Jak Cortés, když se dověděl, že
se Cristóbal de Olid s loďstvem vzbouřil a spojil se
s Diegem Velázquezem, guvernérem na Kubě, poslal
proti němu kapitána, který se jmenoval Francisco de
las Casas, a co se tomuto kapitánovi stalo 190
- KAPITOLA CLXXIV Jak Hernán Cortés vytáhl z Me-
xika do Higuerasu čili Hondurasu hledat Cristóbala de
Olid, Franciska de las Casas a ostatní kapitány a vojáky,
jež tam vyslal; které pány a kapitány vzal z Mexika
s sebou, jakou výzbroj a jaké vybavení měl, než dorazil do
města Coatzacoalcosu, a co se ještě stalo 195
- KAPITOLA CLXXV Co Cortés nařídil, když se faktor
a dohlížitel vrátili do Mexika, jaké svízele jsme na té
dlouhé cestě prožívali, jaké velké mosty jsme postavili
a jaký hlad jsme vytrpěli za ty dva roky a tři měsíce,
které jsme na cestě strávili 200
- KAPITOLA CLXXVI Jak jsme došli do obce Zihua-
tepeku, jak Cortés poslal kapitána Franciska de Medina,
aby vyřídil Simónovi de Cuenca, až na něho narazí, že
má s těmi dvěma loděmi, o nichž jsem se už zmínil, plout
do přístavu Triunfo de la Cruz nebo do Golfo Dulce,
a co se ještě stalo 206
- KAPITOLA CLXXVII Oč Cortés usiloval, když došel
do Acaly, jak v jiné obci, ležící dále po cestě a poddané
Acale, poručil oběsit Cuahtémoka, velkého kasika v Me-
xiku, a dalšího kasika, pána v Tacubě, z jakého důvodu
to učinil a co se stalo ještě 210

- KAPITOLA CLXXVIII Jak jsme pokračovali v cestě a co se nám na ní přihodilo 215
- KAPITOLA CLXXIX Jak Cortés vstoupil do města, v kterém se usadili lidé Gila Gonzáleze de Ávila, jak se všichni obyvatelé radovali a co Cortés přikázal . . 224
- KAPITOLA CLXXX Jak druhý den po příchodu do onoho města, které se, pokud vím, jmenovalo San Gil de Buena Vista, nás šlo s kapitánem Luisem Marínem asi osmdesát vojáků, vesměs pěších, hledat kukuřici a prohledat krajinu a co se tam stalo 226
- KAPITOLA CLXXXI Jak se Cortés nalodil se všemi vojáky, které přivedl z Mexika, i s těmi, které našel v San Gilu de Buena Vista, a šel osídlit místo, které se dnes nazývá Puerto de Caballos a které on nazval La Navidad 229
- KAPITOLA CLXXXII Jak kapitán Gonzalo de Sandoval začal podmaňovat provincii Naco a co ještě udělal 231
- KAPITOLA CLXXXIII Jak se Cortés vylodil v přístavu Trujillu, jak ho všichni obyvatelé města vyšli uvítat a měli z něho radost a co tam dělal 233
- KAPITOLA CLXXXIV Jak kapitán Gonzalo de Sandoval, který se zdržoval v Naku, zajal čtyřicet španělských vojáků a jejich kapitána, kteří přišli z provincie Nicaragua a v obcích, kudy procházeli, Indiánům hodně škodili a kradli 237
- KAPITOLA CLXXXV Jak licenciát Zuazo poslal z Havany Cortésovi dopis a co ten dopis obsahoval . . . 241
- KAPITOLA CLXXXVI Jak několik přátel Pedrariase Dávily spěšně odešlo z Nicaraguy, aby mu oznámili, že si Francisco Hernández, kterého poslal jako kapitána do Nicaraguy, dopisuje s Cortésem a že se s provinciemi vzbouřil, a co Pedrarias v té věci učinil 248
- KAPITOLA CLXXXVII Jak Cortése za plavby do Mexika potkala bouře a dvakrát zase přistál v Trujillu a co se mu tam stalo 249
- KAPITOLA CLXXXVIII Jak Cortés poslal do Nového Španělska loď a jako jejího kapitána svého sluhu, který se jmenoval Martín de Orantes, s dopisy a se zmocněním, aby guvernéry byli, jsou-li v Mexiku, Francisco de las Casas a Pedro de Alvarado, a ne-li, tedy Alonso de Estrada a Albornož 251

- KAPITOLA CLXXXIX Jak pokladník s mnoha jinými pány požádal frátery františkány, aby poslali lodí do Trujilla Cortésova příbuzného fray Diega Altamirana, a to proto, aby Cortése přiměl k návratu 255
- KAPITOLA CXC Jak Cortés v Havaně nastoupil na loď, aby plul do Nového Španělska, jak za příznivého počasí dorazil do Veracruzu a jak se z jeho příchodu všichni radovali 259
- KAPITOLA CXCI Jak v těch dnech připlul do přístavu San Juanu de Ulúa licenciát Luis Ponce de León, který měl vést vyšetřování Cortésovy činnosti, a jak to dopadlo 262
- KAPITOLA CXCII Jak licenciát Luis Ponce poté, co ukázal královské pokyny a byl vypoalechnut, dal vyhlásit všeobecné vyšetřování Cortése a těch, kdo zastávali soudní úřady; jak byl licenciát stížen spavou nemocí a zemřel na ni a co se stalo ještě 269
- KAPITOLA CXCIH Jak se po smrti licenciáta Luise Ponceho de León ujal guvernéřství licenciát Aguilar a jaké o to vznikly spory; a jak kapitán Luis Marín a my všichni, kteří jsme šli s ním, jsme se setkali s Pedrem de Alvarado, který mířil za Cortésem, a jedni i druzí jsme se z toho setkání radovali, protože se v tom kraji válčilo a nebylo jím možno projít bez velkého nebezpečí . . . 271
- KAPITOLA CXCIV Jak Marcos de Aguilar skonal, a podobně jako to Aguilarovi v závěti uložil Ponce de León, v závěti ustanovil, aby guvernéřem byl pokladník Alonso de Estrada, aby ve sporu s faktorem a dohlížitelem nic nepodnikal a aby nedával ani neodnímal indiánské vesnice, dokud Jeho Veličenstvo nenařídí, co mu bude nejvíc na prospěch 278
- KAPITOLA CXCV Jak Cortésovi došel ze Španělska dopis od kardinála v Sigüenze, dona Garcíi de Loaisa, který byl předsedou Královské rady pro Indie a pak se stal arcibiskupem v Seville, a od jiných pánů, s výzvou, aby rozhodně hned odjel do Kastilie, a se zprávou, že zemřel jeho otec Martín Cortés, a co Cortés učinil . . . 287
- KAPITOLA CXCVI Jak v době, kdy byl Cortés, už s titulem markýze, v Kastilii, přišel do Mexika Královský soud a oč usiloval 297
- KAPITOLA CXCVH Jak se Nuño de Guzmán z dopisů došlých z Kastilie dověděl, že Jeho Veličenstvo naří-

- dilo, aby on i auditori byli zbaveni úřadu a aby na jejich místo přišli jiní, načež se rozhodl, že půjde dobýt provincie Jalisco, která se nyní nazývá Nová Galicie 306
- KAPITOLA CXCVIII Jak přišel do Mexika nový Královský soud a co naprosto po právu učinil 307
- KAPITOLA CXCIX Jak don Hernán Cortés, markýz del Valle, přišel ze Španělska do Mexika, jsa ženat s doňou Juanou de Zúñiga a máje titul markýz del Valle a generální kapitán Nového Španělska a Jižního moře, a jaké mu připravili uvítání 312
- KAPITOLA CC Jaké výdaje markýz don Hernán Cortés vynaložil na loďstvo, které poslal na objevné výpravy, a jak už v ničem neměl štěstí 314
- KAPITOLA CCI Jak byly v Mexiku uspořádány velké slavnosti, hostiny a radovánky, když náš pán, nejkréštanštější císař Karel slavné paměti, při návštěvě v Aigues-Mortes uzavřel mír s francouzským králem Františkem 320
- KAPITOLA CCII Jak místokrál don Antonio de Mendoza vyslal tři lodě na objevnou výpravu podél jižního pobřeží, aby hledaly Franciska Vázqueze Coronada, a poslal mu potraviny a vojáky v domnění, že Coronado dobývá Ciboly 328
- KAPITOLA CCIII O loďstvu, které adelantado don Pedro de Alvarado vypravil z přístavu Acajutly v provincii Guatemala 330
- KAPITOLA CCIV Co markýz dělal, když byl v Kastilii 333
- KAPITOLA CCV O statečných kapitánech i statných a udatných vojácích přišlých z ostrova Kuby do Nového Španělska s úspěšným a chrabrým donem Hernánem Cortésem, který se po dobytí Mexika stal markýzem del Valle a dostal i jiné tituly 342
- KAPITOLA CCVI O postavách a mírách některých kapitánů a statných vojáků a kolik jim asi bylo let, když jsme přišli dobývat Nového Španělska 361
- KAPITOLA CCVII Výklad o činech, které jsme vykonali my skuteční dobyvatelé, což bude příjemné vyslechnout 366
- KAPITOLA CCVIII Jaké oběti konali Indiáni v celém Novém Španělsku a jaké páchali ohavnosti, jak jsme je

jich zbavili a jak jsme je poučili o svatých prvcích do- rého učení	368
KAPITOLA CCIX Jak jsme Indiánům v Novém Špa- nělsku přednášeli výborné a svaté učení, jak se obrátili, byli pokřtěni a přimkli se k naší svaté víře, jak jsme je učili vykonávat řemesla, která jsou obvyklá v Kastilii, a dodržovat a zachovávat spravedlnost	370
KAPITOLA CCX O jiných užitečných věcech, které vzešly z našeho slavného dobývání a z našeho úsi- lí	374
KAPITOLA CCXI Jak se v roce patnáct set padesát, když byl královský dvůr ve Valladolidu, v Královské radě pro Indie sešli někteří preláti a páni přišli z Nového Španělska a z Peru jako mluvčí a další šlechtici právě přítomní, aby nařídili provést dědičné přidělování indi- ánských vsí. Povím, co se v tom shromáždění učinilo a řeklo	380
KAPITOLA CCXII Výklad o dalších hovorech a zprá- vách, které bude příjemné poslouchat	384
KAPITOLA CCXIII Zpráva o tom, proč byli v Novém Španělsku četní Indiáni a Indiánky ocejchováni jako otroci	393
KAPITOLA CCXIV O guvernérech, kteří působili v Novém Španělsku do roku patnáct set šedesát osm .	399
Seznam vyobrazení	413
Poznámky a vysvětlivky	415
Ediční poznámka	437